

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Mediální obraz dítěte – hranice sdílení fotografií v médiích a sítích“

**Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR
Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí**

**Termín a místo konání: 27. března 2026 od 9:00
online**

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

V digitální době se obraz dítěte stává citlivou komoditou – rodiče běžně sdílejí fotografie svých dětí na sociálních sítích, školy zveřejňují fotogalerie z akcí, média přinášejí záběry dětí z krizových situací a stále častěji se objevují případy, kdy je vizuální podoba dítěte využívána i k reklamním či komerčním účelům. Tyto praktiky ale otevírají řadu právních i etických otázek: kde leží hranice mezi pozitivním sdílením a narušením soukromí dítěte? Jaký je rozdíl mezi rodičovským právem rozhodovat o dítěti a právem dítěte na vlastní identitu a důstojnost? A jak reagovat na situace, kdy se fotografie dítěte dostanou mimo kontrolu rodiny a mohou být zneužity například k šikaně nebo dokonce k trestné činnosti? Fenomén „sharentingu“ (sdílení obsahu o dětech rodiči) ukazuje, že i dobře míněné jednání může mít dlouhodobé negativní důsledky – od ztráty soukromí až po stigmatizaci v kolektivu. Média a sociální sítě navíc často fungují na principech virality, kdy jednou zveřejněný obsah nelze účinně stáhnout. Pracovníci OSPOD, školy i rodiče tak stojí před výzvou, jak skloubit právo dítěte na ochranu osobnosti a soukromí s možností veřejného sdílení a prezentace. Seminář se zaměří na právní rámec zveřejňování fotografií nezletilých v médiích i na sociálních sítích, na konkrétní kazuistiky z praxe a na doporučené postupy, jak dítě účinně chránit. Diskutována bude role rodičů, škol i médií, dostupné právní prostředky ochrany, psychologické dopady zveřejnění na dítě a také mezinárodní trendy a judikatura. Účastníci získají nástroje, jak komunikovat s rodiči i médií o

hranicích sdílení, jak nastavovat preventivní opatření a jak chránit nejlepší zájem dítěte v každodenní praxi.

Po absolvování programu bude účastník schopen:

- vysvětlit právní rámec sdílení fotografií nezletilých v médiích a online
- rozlišit přiměřené a nepřiměřené formy zveřejnění obrazu dítěte
- aplikovat § 6 ZSPOD na případy ohrožení práv dítěte
- posoudit odpovědnost rodičů, školy a médií
- vést rozhovor s rodiči o rizicích sharentingu
- rozpoznat situace, kdy je dítě ohroženo zveřejněním intimních materiálů
- využít občanskoprávní prostředky ochrany osobnosti dítěte
- spolupracovat s médii a platformami při odstraňování obsahu
- připravit dokumentaci a přezkoumatelné vyjádření pro soud či správní orgán
- pracovat s psychologickými dopady zveřejnění na dítě
- zapojit dítě do rozhodování o jeho mediálním obrazu
- rozeznat případy vyžadující okamžitý zásah OSPOD
- komunikovat s médii v souladu s etickými pravidly
- doporučit preventivní opatření rodičům, školám i obcím

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Mediální obraz dítěte – fenomén současnosti

- definice „sharentingu“ a jeho rizika
- mediální pokrytí dětí v krizových a rodinných kauzách
- rozdíly mezi soukromým a veřejným sdílením
- role influencerů a monetizace obrazu dítěte
- šíření obsahu mimo kontrolu rodičů
- dopady na budoucí identitu dítěte
- hranice mezi pozitivní prezentací a ohrožením
- anonymizace versus rozpoznatelnost dítěte
- zkušenosti z praxe OSPOD a škol
- trendy v evropských zemích

2. Právní rámec sdílení fotografií dětí

- právo na ochranu osobnosti a soukromí (NOZ)
- § 6 ZSPOD a nepříznivá sociální situace dítěte
- GDPR a zpracování osobních údajů dítěte
- povinnost souhlasu zákonného zástupce a dítěte
- hranice rodičovské odpovědnosti
- role školy a školských zařízení při focení žáků
- odpovědnost médií a jejich kodexy
- judikatura českých soudů a ESLP
- mezinárodní dokumenty (Úmluva o právech dítěte)
- trestněprávní aspekty při zneužití fotografie

3. Identifikace ohrožení dítěte zveřejněním

- zveřejňování intimních či dehonestujících materiálů
- fotografie z nemocnic, krizových situací, soudních kauz
- ohrožení identity dítěte při rozvodu rodičů
- fotografie dítěte v reklamě bez jeho souhlasu
- ztráta kontroly nad obsahem na sociálních sítích
- riziko kyberšikany a sextortion
- známky psychické újmy u dítěte
- rozdíly mezi věkovými kategoriemi dětí
- reakce vrstevníků na zveřejněné fotografie
- signály od školních psychologů a pedagogů

4. Role OSPOD v ochraně dítěte

- přijímání podnětů od škol, rodičů a dítěte
- vyhodnocení ohrožení a první kroky
- rozhovor s dítětem a ověření jeho postoje
- práce s rodiči a mediace v rodině
- doporučení pro okamžité změny ve sdílení
- prevence sekundární viktimizace dítěte
- spolupráce s médii při stažení obsahu
- pravidla pro dokumentaci a zápisy
- volba mírnějších versus přímých opatření
- test proporcionality zásahu

5. Dokumentace a práce s důkazy

- uchovávání printscreenů a odkazů
- GDPR a pravidla archivace obrazových dat
- redakce a anonymizace pro soud
- spolupráce s platformami a jejich hlášení obsahu
- důkazní hodnota zveřejněných materiálů
- archivace ve spise OSPOD
- spolupráce s policií při závažném zneužití
- vysvětlení rodičům významu dokumentace
- checklist kvality před odesláním výstupů
- mezinárodní dimenze (obsah na zahraničních serverech)

6. Komunikace s dítětem a rodiči

- přiměřený jazyk při vysvětlování rizik
- jak dítěti říct, že má právo na vlastní obraz
- zvládání konfliktů mezi rodiči o sdílení
- prevence stigmatizace dítěte
- práce s rodiči, kteří bagatelizují rizika
- zapojení „bezpečné osoby“ do komunikace
- formulace pozvánek a zápisů OSPOD
- limity informování rodičů, pokud by to dítě ohrozilo
- budování důvěry mezi dítětem a OSPOD
- doporučení rodičům k prevenci

7. Participace dítěte v rozhodování

- právo dítěte být slyšeno ohledně svého obrazu
- formy vyjádření (písemně, ústně, kresbou)
- ochrana soukromí dítěte při participaci

- prevence retraumatizace
- promítnutí názoru dítěte do rozhodnutí
- revize participace podle věku
- ochrana názoru dítěte před manipulací
- zapojení školy do participace dítěte
- participace jako prevence pocitu bezmoci
- judikatura k právu dítěte na obraz

8. Koordinace institucí

- role školy, OSPOD, policie a médií
- případové konference při ohrožení dítěte
- jednotný plán práce s rodinou
- evidence sdílení informací
- ochrana citlivých údajů dítěte
- spolupráce s technologickými platformami
- zapojení komunitních služeb a neziskových organizací
- prevence duplicitních zásahů
- příklady efektivní spolupráce s médii
- evropské trendy v regulaci

9. Právní nástroje ochrany

- občanskoprávní žaloby na ochranu osobnosti
- předběžná opatření k ochraně dítěte
- náhrada nemajetkové újmy
- role OSPOD a kolizního opatrovníka
- trestní kvalifikace při závažném zneužití obrazu
- odpovědnost médií a rodičů
- mediativní a restorativní postupy
- judikatura českých soudů
- rozhodnutí ESLP k právu na soukromí dítěte
- příklady dobré praxe v ochraně

10. Psychologické dopady zveřejnění

- úzkosti, stud, pocity zahanbení
- ztráta důvěry v rodiče
- narušení vrstevnických vztahů
- riziko kyberšikany a ostrakizace
- sekundární viktimizace dítěte
- dopad na školní výkon
- izolace dítěte a odmítání školy
- potřeba odborné podpory dítěte
- podpora rodičů a rodinné terapie
- prevence dlouhodobých následků

11. Modelové situace z praxe

- rodiče sdílející intimní fotografie dítěte
- škola zveřejňující fotografie žáků bez souhlasu
- dítě natáčené médii při krizové události
- sharenting a jeho důsledky
- fotografie dítěte použité v reklamě
- případ kyberšikany založené na zveřejněné fotce
- odmítnutí dítěte být fotografováno ve škole

- rozdíly mezi věkovými kategoriemi
- příklady dobré a chybné praxe
- mezinárodní kauzy a jejich poučení

12. Diskuse a závěr

- shrnutí hlavních principů
- doporučené postupy do praxe
- sdílení zkušeností účastníků
- diskuse k aktuálním případům
- inspirace pro lokální metodiky
- reflexe hranic rodičovské odpovědnosti
- prevence jako dlouhodobá strategie
- doporučení k dalšímu vzdělávání